

STORTINGET

Representantforslag 87 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen og Marie Sneve Martinussen

Dokument 8:87 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen og Marie Sneve Martinussen om tilleggsforhandlinger for jordbruket

Til Stortinget

Bakgrunn

Norske bønder står denne vinteren i en ekstremt presset situasjon. Rekordhøye strømpriser gjør at mange bønder melder om månedlige strømmregninger som er 30 000–40 000 kroner høyere enn vanlig. Prisen på gjødsel har også steget dramatisk, opp mot 7,5 kroner per kg. Man ser starten av en likviditetskrise i landbruket, og hvis ikke kostnadsøkningen kompenseres, vil mange bønder gå konkurs eller se seg nødt til å legge ned drifta. Strømpriskrisa er derfor også blitt en trussel mot norsk sjølforsyning.

I et møte med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag 11. januar 2022 varslet landbruks- og matminister Sandra Borch at det vil bli forhandlet om en ekstraordinær utbetaling for å kompensere for kostnadsveksten i landbruket i forbindelse med årets ordinære jordbruksforhandlinger.

Det er bra at landbruks- og matministeren signaliserer et ønske om å bidra til å dekke opp for tapet bønder får på grunn av økte kostnader. Forslagsstillerne er likevel bekymret for at denne ekstraordinære utbetalin-

gen vil komme for seint til å sikre gårdbrukere som allerede nå ser at høye priser på strøm, gjødsel og kraftfôr, rundballeplast og plantevernmidler truer deres likviditet.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag (NBS) ser et behov for tilleggsforhandlinger til jordbruksforhandlingene for å dekke de enorme kostnadsøkningene norske bønder nå møter. Bondelaget har på sin side avvist å være med på NBS sitt krav om tilleggsforhandlinger og ønsker heller å forhandle med regjeringen om kompensasjoner for enkelte innsatsfaktorer – som gjødsel.

Forslagsstillerne mener at det ikke er en god løsning at det forhandles om kompensasjon for en enkelt innsatsfaktor om gangen, og er bekymret for at det trekker ut tid før kompensasjon kommer på plass, og dermed øker likviditetsproblemene i jordbruket.

Forslagsstillerne mener også at både Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal være representert i forhandlinger om kostnadskompensasjon. I tilleggsforhandlinger til jordbruksoppgjøret vil begge faglagene være representert.

Spørsmål om kompensasjon for økte kostnader må være avklart før man setter i gang de ordinære jordbruksforhandlingene, slik at årets ordinære forhandlinger kan handle om hvordan man kan dekke inntektsgapet mellom bønder og resten av samfunnet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

Stortinget ber regjeringen ta i bruk § 2-4 i hovedavtalen for jordbruket og umiddelbart sette i gang tilleggsforhandlinger til jordbruksoppjøret.

1. februar 2022

Geir Jørgensen

Marie Sneve Martinussen